

Természet Világa

A TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ
TÁRSULAT FOLYÓIRATA

Megindította 1869-ben
SZILY KÁLMÁN
MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI
TÁRSULAT

A TERMÉSZETTUDOMÁNYI KÖZLÖNY
145. ÉVFOLYAMA

2014/II. különszám
Európával a világűrben

Magyar Örökség-díjas
és Millenniumi-díjas folyóirat

Megjelenik a Nemzeti Fejlesztési
Minisztérium támogatásával

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Főszerkesztő:
STAAR GYULA

Szerkesztőség:
1088 Budapest, Bródy Sándor u. 16.
Telefon: 327-8962, fax: 327-8969
Levélcím: 1444 Budapest 8., Pf. 256
E-mail cím: termvil@mail.datanet.hu
Internetcímünk: www.termeszetvilaga.hu
vagy http://www.chemonet.hu/TermVil/

Felelős kiadó:
PIRÓTH ESZTER
a TIT Szövetségi Iroda igazgatója

Kiadja
a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat
1088 Budapest, Bródy Sándor utca 16.
Telefon: 327-8900
Hirdetésfelvétel a szerkesztőségben

Nyomatás:
Topbalaton Kft.

Felelős vezető:
Lasztovicza Gábor
ügyvezető igazgató

INDEX 25 807
HU ISSN 0040-3717

Korábbi számok megrendelhetők:
Tudományos Ismeretterjesztő Társulat
1088 Budapest, Bródy Sándor utca 16.
Telefon: 483-2546, fax: 338-4411
e-mail: titlap@telc.hu

Előfizethető:
Magyar Posta Zrt. Hirlap üzletág
06-80-444-444
hirlapelofizetes@posta.hu

Előfizetésben terjeszti: Magyar Posta Zrt.
Arusításban megvásárolható a Lapker Zrt.
árusítóhelyein

TARTALOM

Köszöntő	2
Fél évszázad az európai együttműködés és innováció szolgálatában	3
Horvai Ferenc: Az Európai Űrügynökség tudományos programjai	10
Kereszturi Ákos: Mars Express – Európa az ősi marsi víz nyomában	14
Kiss Csaba–Ábrahám Péter: Az ISO, a Herschel és a hideg Világegyetem	19
Patkós András: Eredmények az ESA Planck-szondájával	24
Szegő Károly: A Rosetta-küldetés a Csurjumov–Geraszimenko-üstököshöz	27
<i>E számunk szerzői</i>	30
Marschalkó Gábor–Szabados László: Asztrometria – egy ősi tudomány újjászületése	31
Both Előd: Európa hordozórakétái	36
Horváth Gyula: Magyar műhold ESA-rakétával	42
Gesztesi Albert: Európa űrhajózása	48
Balázs László–Barkaszi Irén–Ehmann Bea–Takács Endre: Ember a világ- űrben	53
Apáthy István–Hirn Attila: Dozimetriai vizsgálatok a Nemzetközi Űrállomáson	57
Almár Iván: ESA-szolgáltatások és -alkalmazások áttekintése	61
Kerényi Judit–Mika János: Az időjárás és az éghajlat vizsgálata EUMETSAT-műholdakkal	66
Frey Sándor: Galileo – az európai műholdas navigációs rendszer	71
Bozó Pál: Távérzékelés európai űrszondákkal	76
Pap László: Űrtávközlés és az ESA	79
Zábori Balázs: Az Európai Űrügynökség oktatási tevékenysége és a magyar részvétel	86
Tari Fruzsina: Az ESA nemzetközi kapcsolatai	91
Az Európai Űrügynökséggel kapcsolatos fontos események időrendje	94
KÜLÖN KÖSZÖNETÜNKET FEJEZZÜK KI AZ EURÓPAI ŰRÜGYNÖKSÉGNEK (ESA) A KÉPEK KÖZ- LÉSÉNEK ENGEDÉLYEZÉSÉÉRT.	
Címképünk: <i>Az európai Columbus modul a Nemzetközi Űrállomáshoz csatlakoztatva</i> (Forrás: ESA)	
Borítólaponk második oldalán: <i>Képek az ESA űrszondák tevékenységéből</i>	
Borítólaponk harmadik oldalán: <i>Európai földmegfigyelő űrszondákkal kapott képek</i>	
Borítólaponk negyedik oldalán: <i>Eddig megjelent különszámaink</i>	

Összeállították:

BOTH ELŐD és SZABADOS LÁSZLÓ

Szakszerkesztő:
SZABADOS LÁSZLÓ

Szerkesztők:
KAPITÁNY KATALIN, NÉMETH GÉZA

Tervezőszerkesztő:
HORVÁTH IMRE

Szerkesztőségi irodavezető:
LUKÁCS ANNAMÁRIA